

TORONTO: Krabice plná bot

Sonja Baťová stvořila víc než muzeum.

Architekt Raymond Moriyama otevřeně přiznává, že se inspiroval krabicemi od bot, když navrhoval budovu Baťova muzea bot v Torontu. Je to celkem pochopitelné, vystavovat víc než deset tisíc bot třeba v lastuře od ústřice by jistě vypadalo divně.

Uvnitř se ale jako v krabici cítit nebudete! Můžete si tady připadat jako v pohádce o království bot – ale také jako uprostřed skvělého filmu, ve kterém vám sice ukazují boty, ale který je vlastně o něčem úplně jiném.

Došlo mi to, až když jsem muzeem procházela a několikrát jsem se vracela k různým vitrínám a dokonce i do jiných expozic a na jiná poschodí. Film, k němuž začala psát scénář Sonja Baťová někdy v polovině 40. let minulého století, kdy při svém putování světem po boku Tomáše Bati začala slídit po botách pro soukromou rodinnou sbírku, je o historii lidstva, o vývoji módy, sociologii, rozvoji lidských dovedností a o cestě pokroku. Zahrnuje

< Boty sibiřských Yupiků

všechny kouty světa, různé národy – a čtyři a půl tisíce let. Takže muzeum je podle mě opravdovým rájem: můžete si v něm jenom prohlížet boty a obdivovat třeba fialové kotníčkovky Johna Lennona nebo střevíce komančských žen z amerického Jihozápadu, případně studovat historii. Záleží jenom na vás, co si vyberete.

Jedním si ale můžete být jisti: máte k dispozici možná nejlepší kolekci bot na světě. Když sbírka přerostla v roce 1979 rodně přes hlavu a boty už se nevešly do soukromých prostor, Baťovi se rozhodli založit nadaci a svěřit botky se vším všudy profesionálům. V květnu 1995 se muzeum otevíralo a dnes vlastní přes 12 500 bot a předmětů spojených s obuvnictvím.

I když je metaforou krabice od bot, patří muzeum k architektonicky nejzajímavějším budovám v Torontu. Čelní a jedna z bočních stěn jsou postavené v šikmém sklonu, a tím jakoby ustupují chodníku – aby mu

Jak se k němu dostanete

Baťovo muzeum bot stojí v downtownu na Bloor Street West, jedné z nejznámějších torontských ulic. Přesně na rohu Bloor a St. George Street, kousíček od stanice metra St. George a těsně vedle areálu Torontské univerzity. Za pár minut se sem dostanete pěšky i z křižovatky ulic Bloor a Yonge.

nechaly dostatečný prostor pro různé pouliční akce. Vápenec, použitý na obklad fasády, se vzhledem, barvou i strukturou podobá kůži – základnímu materiálu pro výrobu obuvi. A to nejpodstatnější: kdybyste to nevěděli, krabice od bot v něm rozhodně hledat nebudete!

Sonja Baťová shromáždila neuvěřitelné poklady. Ohromily mě čínské botky pro podvázaná ženská chodidla, maličké jako pro mimino. A skoro hnus ve mně vzbudilo vyobrazení mechanismu podvazování a výsledná kopyta místo ladných nožek. Mnohokrát jsem o deformování chodidel četla, ale teprve teď si umím celou tu hrůzu představit.

Možná divácky největším hitem muzea je vitrína s botami slavných. Jsou tu třeba Picassovy botky ze zebří kůže, Madonniny platformy, střevičky Marilyn Monroe, boty Jamese Deana, Wayne Gretzkého, tenisky Johna McEnroa a další. Pokud vám ovšem připadájí jako „něco extra“, uvědomte si, že tyhle hvězdy mají na noze osmnáct svalů úplně stejně jako vy a že i v jejich nožce je naskládána čtvrtina všech kostí v těle, stejně jako ve vaší. ▲

Bata Shoe Museum

Bloor Street West 327

Po, út, st, pá, so 10–17, čt 10–20

(od 17 do 20 vstup zdarma), ne 12–17 hod.

Vstupné 12, studenti 6 dolarů,

www.batashoemuseum.ca.

